

Nr 118

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa markförvärv för försvaret.

(1:a avd.)

1:o) **Markförvärv för övningsfält m. m.** Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 (bilaga 6, punkt 204) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Markförvärv för övningsfält m. m. för budgetåret 1962/63 beräkna ett investeringsanslag av 9 400 000 kr., har Kungl. Maj:t i propositionen nr 66 (punkt 1, s. 2—8 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 16 februari 1962) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för nämnda budgetår anvisa ett investeringsanslag av 8 000 000 kr.

Kostnaderna för anordnande av övnings- och skjutfält i Älvdalen har i propositionen 1961:123 angivits till i runt tal 15 miljoner kr. Av detta belopp hänför sig 4,5 miljoner kr. till förvärv av mark och byggnader i enskild ägo samt inlösen av visst fiske. Föredragande statsrådet föreslår, att sistnämnda belopp anvisas.

Enligt beslut av 1958 års B-riksdag har infanteriets kadett- och aspirantskolas verksamhet från och med den 1 januari 1962 förlagts till Halmstad, där skolan administrativt anknutits till Hallands regemente. För genomförande av utbildningen vid denna skola samt för Hallands regementes egen utbildningskontingent erfordras ett område av ca 60 hektar för utvidgning av Hallands regementes skjutfält vid Nyårsåsen. Kostnaderna härför beräknas till 400 000 kr., vartill kommer 20 000 kr. för avstycknings-, utrednings- och värderingskostnader m. m.

Kungl. Maj:t har den 4 november 1960 beslutit om anskaffning av materiel för luftvärnsrobotförband typ Hawk m. m. Utbildning å luftvärnsroboten Hawk kommer att anordnas, bland annat, vid Skånska luftvärnskåren. Härför och för ökad utbildningsverksamhet i övrigt vid kåren erfordras utvidgning av Skånska luftvärnskårens kasern- och övningsområde. Kostnaderna härför beräknas till 3 miljoner kr.

Till markförvärv för flygfältsarbeten m. m., som planenligt skall påbörjas under budgetåren 1962/63 och 1963/64, har flygförvaltningen beräknat 1,5 miljoner kr. Statsrådet tillstyrker ett belopp av 1 miljon kr.

För oförutsedda utgifter m. m. beräknas 2 280 000 kr. I nämnda belopp ingår även medel för att då tillfälle yppar sig kunna inköpa salubjudna fastigheter i närheten av vissa arméförbands övningsfält.

De medel som anvisats för utvidgning av Prästtomta skjutfält har icke helt förbrukats för avsett ändamål. För genomförande av skjutfältsutvidgningen har för budgetåren 1959/62 anvisats tillhoppa 14 200 000 kr. Skjutfältsdelegationen har anmält, att av anvisade medel ett belopp av 3,2 miljoner kr. icke behöver tagas i anspråk för genomförande av skjutfältsutvidgningen. Enligt delegationen beror detta delvis på att viss för utvidgningen erforderlig mark kunnat anskaffas genom byte med kronomark.

I enlighet med det anförda äskas ett anslag av (11,2 — 3,2 =) 8 miljoner kr.

Utskottet. Beträffande grunderna för utgiftsramen för det militära försvaret vill utskottet erinra om att 1960 års försvarskommitté förutsatt, att ramen skall kunna ökas för att möjliggöra anskaffning av mark som kompensation för mark, som avstås för att tillgodose städernas eller andra tätorters markbehov för exploatering m. m. Med hänsyn härtill ha tidigare vissa kostnader för markförvärv för försvaret lagts utanför kostnadsramen.

Utskottet vill erinra om att bland annat överbefälhavaren, såsom redovisats i årets statsverksproposition, ansett att förevarande medelsbehov om 4,5 milj. kr. för anordnande av övnings- och skjutfält i Älvdalen borde läggas utanför ramen för försvarskostnaderna. Departementschefen, som avstyrkte förslaget, uttalade i nyssnämnda proposition, att han icke ansåg, att ett sådant omedelbart samband föreläge mellan det förhållandet att mark kunde frigöras på Järvafältet och det att mark måste anskaffas i Älvdalen att de i försvarsbeslutet angivna förutsättningarna för särskild medelsanvisning uppfylldes. Bland annat ansågs härvid böra beaktas att försvaret utan kostnadsreglering erhöle tillfälle att utnyttja mer än 50 000 ha domänmark. Till följd härav ryms nu äskat anslag inom försvarets kostnadsram för nästa budgetår.

Utskottet, som i sitt utlåtande nr 4 i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1962/63 inom försvarsdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner förklarade sig framdeles komma att taga ställning till bland annat kostnaderna för övnings- och skjutfält i Älvdalen, delar departementschefens uppfattning att kostnaderna för förberörda markförvärv böra rymmas inom försvarets kostnadsram. Utskottet vill i sammanhanget erinra om sitt i utlåtande nr 117 denna dag gjorda uttalande angående önskvärdheten av att mer precisa regler kunde fastställas för avgörande i vilka fall medelsanvisning utöver kostnadsramen bör ifrågakomma.

Utskottet, som icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt, hemställer,

att riksdagen må till *Markförvärv för övningsfält m. m.* för budgetåret 1962/63 å kapitalbudgeten under försvarets fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 8 000 000 kr.

2:o) **Vissa markförvärv för befästningar.** Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 (bilaga 6, punkt 217) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Vissa markförvärv för befästningar för budgetåret 1962/63 beräkna ett investeringsanslag av 1 500 000 kr., har Kungl. Maj:t i förberörda proposition nr 66 (punkt 2, s. 8 och 9) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för nämnda budgetår anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kr.

Anslaget avses för markförvärv för vissa till utförande föreslagna befästningsanläggningar samt för oförutsedda utgifter för markförvärv för befästningar.

Utskottet tillstyrker, att ifrågavarande markförvärv komma till stånd och har icke något att erinra mot det äskade investeringsanslaget. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om hur anslagsmedlen skola fördelas för olika objekt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Vissa markförvärv för befästningar* för budgetåret 1962/63 å kapitalbudgeten under försvarets fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kr.

Stockholm den 15 maj 1962

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÅNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 116.